

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Gerardus amotus ad Arcem, torquetur. n. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

adiutorem sæpius inclamans, surgit turbator, & contubernali de somno excitato, precare, inquit, Deum obsecro pro me, plurimum enim ego: Inde ad genua reuersus, circumsente molestiâ, cereoque extincto, Deum inuocans modò pressâ voce, modò elatori quasi indignanti similis, ad horæ circiter medium contendit: tum reddita animi tranquillitate, illud Psalmi pronuntians, *Laudate Dominum de Cælis*, & quæ sequuntur, assidet socio, & post leuem aliquanti temporis somnum experrectus, Animaduertistinè, ait, quæ mihi acciderunt molesta? Quædam, inquit, & aucto causam scire. Meâ quidem, (reponit Sacerdos) parum interest vt sciatur, aliis fortassis intererit magis, vt humani generis inimici malitiam indefessam agnoscant & caueant, Dei occulta iudicia reuerentur. Post aliquod tempus orationi tranquillè datum, corpore repenti contremiscente capilli eriguntur, offert se oculis monstrum fœdissimum, & me his verbis aggreditur: Tu putas cras esse Martyr, & vno saltu Cælo potiri; Non fiet; alia de te sententia condemnationis lata iam pridè est in Dei subsellijs; duceres quidem, sed supplicio subduceris, & hic miseram trahentem vitam annis alijs duobus, atque his vincitum compedibus pane atro pascent & aqua: vide an optatius sit ferro vel fune ocys finem imponere his molestiis. Sæpius illum Deo opitulante reieci, sæpius importunus recurrit, & quocumque ferebam oculos lequebatur; neque profuit extinctus cereus, mansit spectrum, bellum acrius exarsit, donec cœlesti oborta in conclau luce, intrantibusque duobus, quos reor fuisse Beatissimam Dei Matrem, & Ioannem Euangelistam, stetit hostis tremens, & paulatim se subtrahens: Tum ex beatis alter, Apage, ô infelix; non est tibi pars in hoc Dei seruo; Cras sanguinem pro Christo fundet eoque fruetur: quibus dictis visum vtrumque euauit; ego læticia cumulatus inexplicabili hic sedi, vt vides, nesciens an in terris an in Cælis essem. Postridè cum ductus ad patibulum hæreret in scala orans, antequam carnifex funem collo necteret, ab eodem hoste ex alto deiectus concidit lapsu sat graui & præcipiti, at nil læsus: exclamant altantes, desperandum corruisse sponte, at ille cum rursus conscendisset docuit communis inimici inuidiâ id accidisse, neque primum hunc fuisse eius impetum, vt optatâ corona fraudaretur. Hæc *Yepes*; nunc ad *Gerardum* reuertamur.

XVIII. Ferocientes in Catholicos animi quando nulla est causa iusta nocendi quauiscunque vtendum existimant. Hinc *Gerardum* ab atrio Wintoniensi amotum ad Arcem sæuissimè cruciarunt. Sacerdos eodem in Atrio captiuus (cui Gerardus non semel neque parçè benefecerat) seu narrandarum quas nouerat rerû prodigis, seu æmulatione, aut spe libertatis abductus aperuerat accepisse *Gerardum* recentè Româ & Bruxellis literas tradidisseq; famulo ad *Garnettum* perferendas, atque idem frequenter facere: Ad *Gerardum* repenti è Irenarcha cum satellitibus, cubile omne versatur; ipso nudato palpantur vestes, non fuit immune cilicium quod carni adpressum reuellerunt. Ex duobus quos instruebat adolescentibus vna repertis, alterum custodiæ

1603. tradiderunt, alter opportunè profugerat. Nullâ re inuentâ de qua se magnopere iactarent, ipsum ad Arcem abstractum abduunt in caueam modico iniecto stramine ad quietem. Postero die euigilans videt se eo in antro clausum in quo *Henricus V Valpolus* (quaterdecies tortus) calce inscripserat parieti nomen suum sub semper venerandis Dei Angelorumque nominibus, ad quem parietis locum cum orasse credatur, erat is locus *Gerardo* etiam venerabilis; quanquam ex eodem coniecturam faciebat se quoque in eadem causa haud mitius tractandum. Adfunt ad diem tertium quinque quæstioni præpositi, vocatum ad interiora Arcis interrogant, primùm de rebus ad Regni rationes pertinentibus, tum de acceptis literis, denique vbi *Garnettus*? Vbi famulus esset per quem literas ad *Garnettum* transmisisset? Respondet, "Regni rationibus nunquam se suas miscuisse cogitationes: literas, si quas accepisset, nihil continere potuisse quod illis officeret, nescire se modo vbi *Garnettus*, vbi famulus is esset, neque si sciret enuntiaturum.) Torquendus itaque es, inquit, ad extremum vsque spiritum: Hanc tu nobis perquam certè inuitis tua obstinatione imponis necessitatem: Vide quid agas: scriptamque ostendunt eius rei potestatem; Ea perlecta: "Vos (reponit *Gerardus*) facite quidquid permiserit Deus, neque enim potestis plura; Ego per eius gratiam nihil aduersus Ecclesiæ fidem atque instituta, nihil aduersus Iustitiam aut dicam aut perpetrabo: Non permitter, vti confido, Deus vt innocentem quempiam ego accusem; de cætero in eius manu omnes sumus; atque ea propter non perhorresco quidquid de me cogitatis facere.)

Torquetur XIX. Est in Arce interiore specus in ingentem altitudinem depressâ, vastitate ac tenebris horrida, horribilior numero & varietate instrumentorum ad corpora miserè ex carnificanda fabrefactorum. In hanc cum famulos tædas præferentes secuti descendissent, monstrant ex ordine diuersas torquendis hominibus paratas machinas. Hic manus, hic crura, hic conuoluta in circulum membra, hic depressæ in profundum ceruices, hic in altum elata brachia, hic prostrati ad terram artus & trochleis implicati immisericordibus distenduntur, lacerantur, & fiunt ad humanos vsus inutiles; Ista te, inquit, continget experiri omnia si pertinaci silentio pergis tegere quæ salus Regni postulat nobis non esse occulta. Ille abiectus in genua Deum precatur adiutorem. Tum inferitis manibus in annulos ferreos, quos ferreum pessulum iungebat tollitur in altum ad columnam, erutâ ad fossam terrâ sub pedibus. (Erat enim pleno & procero corpore) dolor ingens manuum, brachiorum, pectoris & intestinorum, fluensque toto corpore sudor, vocem propè intercludebat & spiritum. Post horam patienti deliquium, subditur ad pedes corbis, cui innitatur: Id quinque horis quibus pependit, nouem aut decem vicibus factum. Neque deerat sibi hostis humani generis, per se suosque prouocans vt quibuscum vixisset, egissetue Catholicos, *Garnetti* in primis habitationes familiaresque detegeret; At ille tacitus orabat Deum; firmatusque ad constantiam minui sensit dolorem; urgebat *Guilielmus Wade* (qui *Yongo* Irenarchæ successerat inter vexatores) vt
vel in id